

Mijn column nummer 343

Terug naar de kust

Tijdens mijn kinderjaren ging ons gezin steevast op vakantie naar de Nederlandse kust. Mijn eerste herinneringen gaan dan ook over de zee, het strand en de duinen. Wij liepen eens in verboden duingebied. Als driejarige kwam ik met mijn voet vast te zitten in een strik die voor konijnen was gezet. De rest van het gezin liep door, totdat mijn moeder mij eindelijk miste. Het heeft mijn leven niet nadelig beïnvloed, maar ik weet het nog wel!

In 2016 stond onze kust extra in de belangstelling van beleidsmakers. De minister van Infrastructuur en Milieu deed een minder gelukkige uitspraak over het versoepelen van bouwregels voor kustgebieden. Een Kamermeerderheid, boze burgers en natuurorganisaties vreesden dat overheden vrij spel zouden krijgen om de kust vol te bouwen met vakantiehuisjes. De minister keerde op haar schreden terug. Zij heeft inmiddels met de betrokkenen afspraken gemaakt over een zonering van de kust. Daaruit moet duidelijk worden waar wel en waar geen recreatieve bebouwing zal worden toegestaan. Zo zou een goede balans kunnen worden gevonden tussen enerzijds het beschermen en behouden van de kust en anderzijds het ontwikkelen van de kustzone.

In de laatste maand van het vorige jaar verschenen berichten over het kappen van dennen in de duinen van Schoorl. Dat leidde tot ruzie tussen Staatsbosbeheer en omwonenden. Staatsbosbeheer ziet graag weer stuivende duinen, terwijl de omwonenden gehecht zijn aan de dennenbossen. Staatsbosbeheer krijgt het verwijt vooral vanwege de financiële opbrengst van de dennen af te willen.

Bij het aanwijzen van de verschillende zones en bij het herstellen van de natuur is het naar mijn oordeel nuttig om rekening te houden met de verschillen in de bodemgesteldheid langs de kust. Wellicht bent u van oordeel dat het allemaal maar om zand gaat en dat er nauwelijks verschillen in de bodemopbouw zijn. Na de excursie van de Nederlandse Bodemkundige Vereniging in november van dit jaar weet ik wel beter.

Er bestaan grote verschillen tussen het noordelijk duingebied en het zuidelijke duingebied. Dat heeft te maken met de herkomst van het zand. Verder zijn er grote verschillen tussen de oude duinen landinwaarts en de jonge duinen vlak bij de zee. Veel verschillen hebben te maken met de hoeveelheid ijzer en kalk, die weer van invloed zijn op de hoeveelheid stikstof en fosfaat en daarmee op het type plantengroei. Gedetailleerde informatie over de excursie is te vinden op de website van de Nederlandse Bodemkundige Vereniging.

Er is nog veel meer gaande langs de kust. De versterking daarvan vraagt voortdurend aandacht in verband met de stijging van de zeespiegel. De hogere waterstanden leiden tot verzilting van het grondwater dichtbij de kust. Er wordt drinkwater gewonnen. En op Noord-Beveland wil men extra windmolens gaan plaatsen pal naast een al jaren bestaand bungalowpark.

Het lijkt wel een onontwarbare knoop, met de vele instanties en de soms haaks op elkaar staande belangen. Misschien kan men hier eens gaan oefenen met het opstellen van visies op grond van de toekomstige Omgevingswet. Dan kunnen alle belangen tegen elkaar worden afgewogen, kunnen eventueel zones worden afgesproken en kan iedereen daarover democratisch zijn zegje doen. En mijn advies is: betrek de bodemgesteldheid hierbij in een vroeg stadium.